

Ένα έργο-σταθμός: Η Κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)

Η τρίτομη μελέτη του καθηγητή Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, Στέφανου Κακλαμάνη, με τίτλο: «Η Κρητική ποίηση στα χρόνια της Αναγέννησης (14ος-17ος αι.)», εκδόσεις Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ), αποτελεί ένα εμπνευσμένο έργο εξαιρετικής ποιότητας και ενάργειας, το οποίο δίνει μια συνολική εικόνα του πολυεπίπεδου φαινομένου της Κρητικής Αναγέννησης με άξονα την ποίηση.

Ο συγγραφέας, με όχημα μια πολυεδρική γνώση σε επίπεδο θεωρίας, προπάντων όμως με μοναδική συνθετική φαντασία που παραπέμπει περισσότερο σε ποιητή παρά σε επιστήμονα, ανασυνθέτει το πρωτότυπο αρχαιακό υλικό, το διασυνδέει κατάλληλα με δευτερεύουσες ή και τριτεύουσες πηγές, διαφορετικών πεδίων και γνωστικών αντικειμένων, για να φιλοτεχνήσει έξοχα την εικόνα μιας ολότητας, γι' αυτή την κομβική περίοδο που χάραξε ποικιλότροπα την πολιτισμική πορεία του νεότερου Ελληνισμού.

Σε μια εποχή διαρκών επιστημονικών εξειδικεύσεων και μονομέρειας, όσον αφορά την έρευνα και την εξέταση σύνθετων και μεγάλων γεγονότων που πολλές φορές καταλήγουν σε αδιέξοδα ή μένουν μετέωρες, ο Στέφανος Κακλαμάνης επαναφέρει το αίτημα ενός νέου γνωσιακού και αξιακού ουμανισμού, για έναν Καθολικό Ανθρώπο. Δημιουργεί ένα μεγαλειώδες πολυπρισματικό έργο ανοιχτών οριζόντων διεθνών προδιαγραφών, το οποίο διαβάζεται απνευστί σε μια ρέουσα και παλλόμενη γλώσσα. Κατορθώνει μάλιστα να φαίνονται αθέατα δύο μεγάλα κενά της ελληνικής γραμματείας: η μη έκδοση των Βυζαντινών Επιστημονικών και Φιλοσοφικών κειμένων, καθώς και τα ανέκδοτα έργα των Ελλήνων φιλοσόφων της Αναγέννησης, κάποια εκ των οποίων έθεταν και πολιτικά ζητήματα, όπως ίδρυση ελληνικού κράτους.

Ο κ. Κακλαμάνης σμιλεύει ένα πολυσήμαντο συνθετικό έργο, το οποίο συνεχίζει τη μεγάλη παράδοση που δημιούργησε ο μοναδικός Στυλιανός Αλεξίου. Διαφωτίζει τις οικονομικές και πολιτικές συνθήκες, τους κοινωνικούς και ιδεολογικούς μηχανισμούς επίδρασης ανά περίοδο σε συνδυασμό με τα πολιτικά-πολιτιστικά κινήματα στην Κρήτη, σε έναν διαρκή διάλογο με την Ευρωπαϊκή Αναγέννηση και τις δικές της αντιμαχόμενες ιδεολογικές, πολιτικές και καλλιτεχνικές τάσεις, ιδιαίτερος τη Βενετία, τη βυζαντινή δημιουργία και τις στρατηγικές παρεμβάσεις της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, τα οποία θαυμαστά συγκλίνουν στον καθορισμό της καθημερινότητας του ανθρώπου στην Κρήτη και πρωτίστως των δημιουργών και των ποιητών με τις δικές τους ιδιαιτερότητες για τον καθένα. Είναι ένα έργο σταθμός για να εμβαθύνουμε στη συλλογική μας αυτογνωσία και να επαναστοχαστούμε κριτικά –σε μια κρίσιμη συγκυρία διεθνώς– για την πορεία μας ως έθνους, συνδυάζοντας την πολιτιστική και πνευματική περιπέτεια συναρμοσμένη με την πολιτική έκφρασή της.